نامجو، محدّثه؛ کافی، سیّد موسی؛ حکیم جوادی، منصور؛ غلامعلی لواسانی، مسعود؛ آتشکار، سیّده رقیه (۱۳۹۱). رابطه کمال گرایی، سبک های دفاعی و نشانه های افسردگی در دانشجویان.
پژوهش‌های روان‌شناسی بالینی و مشاوره، ۲ (۱)، ۷۶-۵۳.

رابطه کمال گرایی، سبک های دفاعی و نشانه های افسردگی در دانشجویان

محدّثه نامجو[۱]، دکتر سیّد موسی کافی[۲]، دکتر منصور حکیم جوادی[۳]، دکتر مسعود غلامعلی لواسانی[۴]، سیّده رقیه آتشکار[۵]

تاریخ دریافت: ۹۰/۱/۲۶ تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۱/۵

چکیده

در پژوهش حاضر ارتباط کمال گرایی، سبک های دفاعی و نشانه های افسردگی مورد بررسی قرار گرفت. بدین منظور، ۴۲۶ دانشجوی دانشگاه گیلان(۲۶۴ دختر، ۱۶۲ پسر) در مقطع تحصیلی کارشناسی به روش تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند و با تکمیل مقیاس چند بعدی کمال گرایی هویت و فلت (۱۹۹۱) و پرسشنامه سبک های دفاعی اندروز و همکاران(۱۹۹۳) و پرسشنامه افسردگی بک(۱۹۹۶) در این پژوهش شرکت کردند. نتایج پژوهش نشان داد که بین هر سه بعدکمال گرایی(خودمدار، دیگرمدار، جامعه مدار) با نشانه های افسردگی و سبک های دفاعی سازش نایافته(روان آزرده وار و رشدنایافته) همبستگی مثبت معنادار وجود دارد. به علاوه، از بین دو سبک دفاعی سازش نایافته، سبک دفاعی رشدنایافته نیز با نشانه های افسردگی همبستگی مثبت معنادار نشان داد. تحلیل آماری داده ها مشخص کرد که از میان شش متغیر پیش بین، چهار متغیر کمال گرایی جامعه مدار و خودمدار و سبک دفاعی رشدیافته و رشدنایافته ضرایب معناداری برای پیش بینی نشانه های افسردگی دانشجویان دارند. همچنین تحلیل رگرسیون سلسله مراتبی برای بررسی اثرات تعدیل کنندگی سبک های دفاعی نشان داد که سبک دفاعی رشدنایافته برای هر یک از دو بعد کمال گرایی جامعه مدار و دیگرمدار در ارتباط با نشانه های افسردگی، اثرتعدیل کنندگی دارد و سبک دفاعی رشدیافته نیز تعدیل کننده رابطه کمال گرایی جامعه مدار با نشانه های افسردگی می‌باشد.

کلید واژه ها : *کمال گرایی، سبک های دفاعی، نشانه های افسردگی*

---

۱. کارشناس ارشد روان شناسی namgou151@gmail.com
۲. دانشیار گروه روان شناسی، دانشگاه گیلان.
۳. استادیار گروه روان شناسی، دانشگاه گیلان.
۴. دانشیار گروه روان شناسی، دانشگاه تهران.
۵. کارشناس ارشد روان شناسی.

مقدمه

کمال گرایی[1] ازجمله ویژگی های شخصیتی است که در چندین دهه اخیر پژوهش های متعددی درمورد آن انجام شده است(فلت[2] و هویت[3]، ۲۰۰۲؛ هویت و فلت، ۱۹۹۰؛ به نقل از رودلف[4]، ۲۰۰۵ :۱).کمال گرایی به عنوان وضع معیارهای شخصی بیش از حد بالا در عملکرد همراه با گرایش به انتقادی بودن بیش از حد در ارزیابی عملکرد خود شخص توصیف شده است(فراست [5] و همکاران، ۱۹۹۰؛ به نقل نقل از السون [6]، ۲۰۰۷ :۱). در واقع، اشخاص کمال گرا کسانی هستند که فکر می کنند آنها می توانند و باید بصورت دقیق کار کنند، هر چیزی که دقیق نباشد از نظر آنها رضایت بخش نیست و آنها به نشانه های عدم دستیابی به معیارهای بالای عملکرد توجه سوگیرانه دارند(برنز[7]، ۱۹۸۴؛ به نقل از علیلو، ۱۳۸۵ :۲۴۰).

دیدگاههای اولیه، کمال گرایی را به عنوان صفتی یک بعدی که در اصل غیر انطباقی و ناکار آمد است، در نظر می گرفتند در حالی که دیدگاههای اخیر، کمال گرایی را به عنوان صفتی چند بعدی با جنبه های فردی افزون بر جنبه های بین فردی در نظر گرفته اند(قالی[8]، ۲۰۰۸ :۳). هویت وفلت (a ۱۹۹۱)کمال گرایی را به عنوان سازه سه بعدی شخصیت تعریف کرده اند که از کمال گرایی خودمدار[9]، کمال گرایی دیگرمدار[10]، و کمال گرایی جامعه مدار[11] تشکیل شده است . کمال گرایی خودمدار با تمایل به وضع معیارهای سختگیرانه و غیرواقع بینانه برای خود و تمرکز بر نقص ها و شکستها در عملکرد، همراه با خود نظارت گری های[12] دقیق مشخص می شود(هویت وفلت، a۱۹۹۱: ۴۵۷). این شکل از کمال گرایی، نزدیکترین بعد به سازه ای است که اغلب به عنوان کمال گرایی شناخته شده است(بلت[13]، ۱۹۹۵؛ هویت و همکاران، ۱۹۸۹؛ به نقل از بشارت، ۱۳۸۳ :۲).کمال گرایی دیگرمدار بیان کننده تمایل به داشتن انتظارات افراطی و ارزشیابی انتقادی از دیگران است؛ این نوع کمال گرایی با خصومت و سرزنش دیگران همراه است و می تواند باعث دشواری در روابط بین فردی گردد و کمال گرایی جامعه مدار به این باور مربوط

---

[1] . perfectionism
[2] . Flett
[3] . Hewitt
[4] . Rudolph
[5] . Frost
[6]. Olson
[7] . Burns
[8] . Ghaly
[9] . self- oriented perfectionism (sop)
[10] . other-oriented perfectionism (oop)
[11] . socially prescribed perfectionism (spp)
[12] . self-monitoring
[13] . Blatt

می شود که دیگران معیارهای بالایی برای شخص در نظر می گیرند، آنها را به طور انتقادی ارزیابی می کنند و فشار زیادی بر آنها برای کامل بودن اعمال می کنند(هویت وفلت، a ۱۹۹۱: ۴۵۷).

افسردگی اختلالی شایع و رو به رشد در تعداد زیادی از جوامع پیشرفته است(قالی، ۲۰۰۸ :۲)، به طوری که حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد از افراد بزرگسال جامعه، عوارض و نشانه های مختلف افسردگی را از خود بروز می دهند (روشن و نریمانی، ۱۳۸۱ :۵۹). دانشجویان به دلیل فشارهای روانی بسیار در معرض خطر ابتلا به انواع بیماری های روانی از جمله افسردگی قرار دارند، به طوری که میزان شیوع افسردگی در دانشجویان بالاتر از جمعیت عمومی جامعه است(بک و یانگ، ۱۹۷۸؛ به نقل از آزاد، ۱۳۸۴ :۳۴۸). در این زمینه یکی از فرآیندهای روان شناختی که هم از سوی نظریه پردازان روانکاوی(بیبرینگ[1]، ۱۹۵۳) و هم از سوی نظریه پردازان شناختی(بک[2]، ۱۹۶۷؛ کانفر[3] و هگرمن[4]، ۱۹۸۱) به عنوان یک عامل آسیب زای بالقوه در افسردگی توصیف و شناسایی شده است، کمال گرایی است (هویت وفلت، b ۱۹۹۱ :۹۸). کمال گرایی و افسردگی مربوط به آن، در چاپ چهارم راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی (DSM IV)، از نوع سیزدهم افسردگی قلمداده شده و از جمله خطرناک ترین افسردگی ها به شمار آمده است، زیرا بیشترین تعداد خودکشی در جهان را به این نوع افسردگی مربوط دانسته اند(افضل نیا، ۱۳۸۵ :۱۴). در زمینه ارتباط ابعاد مختلف کمال گرایی با افسردگی نیز معمولاً این مسئله در نظر گرفته می شود که اگر چه افزایش درهر یک از سه بعد کمال گرایی خودمدار، دیگرمدار و جامعه مدار با ناسازگاری بیشتری مرتبط می باشند، اما بیشتر اعتقاد بر این بوده که ابعاد کمال گرایی خودمدار و جامعه مدار به ویژه در شکل گیری علایم افسردگی، نقش زیادی دارد(چانگ[5] و راند[6]، ۲۰۰۰؛ هویت و همکاران، ۱۹۹۶؛ به نقل از چانگ و سانا[7]، ۲۰۰۱ :۴۹۰). در این زمینه، هویت و فلت(b ۱۹۹۱؛ به نقل از چانگ وسانا، ۲۰۰۱ :۴۹۰) استدلال نمودند که احساسات بی ارزشی و خود انتقادگری[8] شدید که اغلب ازبرآورده نشدن انتظارات آرمانی ناشی می شوند احتمالاً به حالت های هیجانی منفی یا شرایطی نظیر افسردگی یا احساس ملالت[9] منجر می شوند. کانفروهگرمن نیز(۱۹۸۱؛ به نقل از هویت وفلت، b ۱۹۹۱ :۹۸) در زمینه ارتباط کمال گرایی با افسردگی بیان نمودند که وضع معیارهای کمال گرایانه برای خود از سوی افراد که می تواند افزایش در

---

[1]. Bibring
[2]. Beck
[3]. Kanfer
[4]. Hagerman
[5]. Chang
[6]. Rand
[7]. Sanna
[8]. self-criticism
[9]. dysphoria

فراوانی تجربیات شکست را به همراه داشته باشند در ترکیب با سرزنش خود یا رنج و ناراحتی، افسردگی را به وجود می آورند.

مفهوم «مکانیسم های دفاعی» یکی از مهمترین کمکهای روانکاوی به مطالعه شخصیت است(آفر[۱] و همکاران، ۲۰۰۰ :۳۵). مکانیسم های دفاعی در DSM IV به عنوان « فرآیندهای روان شناختی خودکاری تعریف شده اند که از فرد در مقابل اضطراب و آگاهی از رویدادهای استرس زای بیرونی و درونی حمایت می کنند» (ص ۷۱۵؛ به نقل از سان مارتینی[۲] و همکاران، ۲۰۰۴). افراد در مکانیسم های دفاعی خاصی که به کار می برند با هم اختلاف پیدا می کنند، به این تفاوتهای منش شناختی[۳]، سبک های دفاعی[۴] گفته می شود(کان[۵] و السون، ۲۰۰۷ :۷۱۷). اندروز[۶]، سینگ[۷] و باند[۸] (۱۹۹۳) بر اساس طبقه بندی سلسله مراتبی مراتبی وایلنت[۹](۱۹۷۱،۱۹۷۶) در مورد مکانیسم های دفاعی، بیست مکانیسم را به سه سبک دفاعی رشدیافته[۱۰]، روان آزرده وار[۱۱]و رشدنایافته[۱۲] تقسیم کردند. مکانیسم های دفاعی رشدیافته به منزله شیوه های مواجهه انطباقی، بهنجار و کار آمد محسوب می شوند، در حالی که مکانیسم های دفاعی روان آزرده وار و رشدنایافته، شیوه های مواجهه غیر انطباقی و نا کار آمد هستند(بشارت، ۱۳۸۷ :۱۸۲).

فروید[۱۳](۱۹۲۳) سبک دفاعی شخصی، یعنی فراوانی استفاده از مکانیسم های دفاعی متفاوت درمقایسه با دیگران را متغیر اصلی برای شناخت شخصیت، آسیب شناسی و میزان سازش یافتگی می دانست(فروید، ۱۹۲۳؛ به نقل از بشارت، ۱۳۸۴ :۱۰). در واقع، از دیدگاه روان پویشی، متغیر اصلی که چگونگی پاسخ دادن افراد به رویدادهای منفی را تحت تأثیر قرار می دهد، رشد یافتگی سبک دفاعی آنان است(کان و لمون[۱۴]، ۲۰۰۰ :۷۲۴). در این زمینه، وایلنت(۱۹۹۳) نیز گزارش نمود که رشدیافتگی دفاع، عامل پیش بینی کننده سلامت روانی طی زندگی است(وایلنت۱۹۹۳؛ به نقل از ون [۱۵] و همکاران، ۲۰۰۹ :۲۶) و در مقابل، مکانیسم های دفاعی رشدنایافته، شاخصی از آسیب شناسی روانی هستند(وایلنت، ۱۹۸۶؛ به نقل از آفر و

1. Offer
2. San Martini
3. characterological
4. defense styles
5. Kwon
6. Andrews
7. Singh
8. Bond
9. Vaillant
10. mature
11. neurotic
12. immature
13. Freud
14. Lemon
15. Van

همکاران، ۲۰۰۰ :۳۵). افسردگی با حضور دفاعهای رشدنایافته و روان آزرده وار و با فقدان نسبی دفاعهای رشدیافته مرتبط می باشد و این که بهبودی از افسردگی در نتیجه درمان با تغییر از دفاعهای رشدنایافته به سمت دفاعهای رشدیافته تر مرتبط شده است(فلت، بسر[1] و هویت، ۲۰۰۵ :۱۳۶۲).

مکانیسم های دفاعی که مسئولیت محافظت از «من»[2] را در مواجهه با شکل های مختلف اضطراب بر عهده دارند، تحت تأثیر سازه های مختلف شخصیتی ممکن است کنش وری بهنجار یا نابهنجار داشته باشند(بشارت، ۱۳۸۴ :۱۰). عمدتاً یکی از دلایل توجه نمودن به بررسی کمال گرایی و سبک های دفاعی اینست که کمال گرایان، غالباً به عنوان افرادی با مزاجهای[3] مضطرب توصیف شده اند و هدف سبک ها یا یا مکانیسم های دفاعی خنثی کردن اضطراب مرتبط با تضادها و تهدیدهای «من» می باشد(فلت و همکاران، ۲۰۰۵ :۱۳۵۸).

پژوهش های متعدّدی در زمینه ارتباط بین کمال گرایی و افسردگی انجام شده است. هویت وفلت (a ۱۹۹۰؛ به نقل ازهویت وفلت، a ۱۹۹۱: ۴۵۷) نشان دادند که هم کمال گرایی خودمدار و هم کمال گرایی دیگرمدار هر دو واریانس بی همتایی را در نمرات افسردگی آزمودنی ها پیش بینی می کنند. فلت، هویت، بلانکستین[4] و ابرین[5] (۱۹۹۱) در پژوهشی بر روی دانشجویان نشان دادند که هر دو بعد کمال گرایی خودمدار و کمال گرایی جامعه مدار با افسردگی غیر بیمارگونه[6] همبستگی مثبتی دارند. در بخشی از یک مطالعه گسترده تر، انس و کاکس(۱۹۹۹؛ به نقل از کلین[7]، ۲۰۰۰ : ۱۲) در نمونه ای بالینی از بیماران با اختلال افسردگی اساسی[8] به بررسی روابط بین ابعاد کمال گرایی مقیاس هویت وفلت و علایم افسردگی پرسشنامه افسردگی بک پرداختند و نشان دادند که هر سه بعد صفت کمال گرایی خودمدار، دیگرمدار و جامعه مدار با نمرات کل پرسشنامه افسردگی بک ارتباط دارد و بعد جامعه مدار با افسردگی ارتباط بسیار قویتری را نشان داد. ارتباط بین کمال گرایی و افسردگی همچنین در رابطه با مدل های آسیب پذیری[9] ویژه مطالعه شده است. برای نمونه، فلت، هویت، بلانکستین و موشر[10](۱۹۹۱؛ به نقل از رودلف، ۲۰۰۵ :۹) مطرح کردند که کمال گرایی خودمدار در افرادی که رویدادهای مهمی را در زندگی تجربه

1. Besser
2. ego
3. temperaments
4. Blankstein
5. O'Brien
6. subclinical depression
7. Caelian
8. major depressive disorder
9. vulnerability
10. Mosher

کرده اند و یا کسانی که از سبک های مقابله ای سازش نایافته برخوردارند، با افسردگی ارتباط دارد. بسر، فلت و هویت(۲۰۰۴؛ به نقل از فلت و همکاران، ۲۰۰۵ :۱۳۵۷) نشان دادند که در کمال گرایان خودمداری که در موقعیتهای عملکردی بازخورد شکست را تجربه می کنند، عاطفه ملال و غمگینی افزایش می یابد.

جونز[1](۲۰۰۷) در قالب طرحی آزمایشی، ارتباط بین خلق افسرده و دو بعد کمال گرایی خودمدار و جامعه مدار را در یک نمونه غیر بالینی از دانشجویان بررسی کرد و نشان داد که بعد کمال گرایی جامعه مدار به تنهایی با خلق افسرده همبستگی مثبت معناداری داشته ولی در تعامل با یک تکلیف دشوار نتوانست به طور معنادار افزایشی را در خلق افسرده به وجود آورد و بعد کمال گرایی خودمدار نه به تنهایی و نه در تعامل با یک تکلیف دشوار ارتباطی را با خلق افسرده نشان نداد. درایران نیز بشارت و میرزمانی(۱۳۸۳) در پژوهشی به مقایسه ابعاد کمال گرایی در بیماران افسرده و مضطرب و گروه سالم پرداختند و به این نتیجه رسیدند که بیماران افسرده ، سطوح بالاتری از کمال گرایی خودمدار را در مقایسه با دو گروه دیگر داشتند، در حالی که بیماران اضطرابی، سطوح بالاتری از کمال گرایی جامعه مدار را در مقایسه با دو گروه دیگر داشتند و این که افسردگی به ترتیب با سطوح بالای کمال گرایی خودمدار و کمال گرایی جامعه مدار و اضطراب تنها با سطوح بالای کمال گرایی جامعه مدار ارتباط معنا داری نشان دادند.

در زمینه ارتباط بین سبک های دفاعی و افسردگی، اکرمن[2]، کار[3] و لوین[4](۱۹۹۲) در پژوهشی بر روی روی بیماران بستری و سرپایی با اختلال افسردگی اساسی دریافتند که افراد افسرده سطوح بالاتری از دفاعهای رشدنایافته را در مقایسه با افراد غیر افسرده دارا بودند و این که با بهبودی از علایم مرضی افسردگی، کاهش معناداری در دفاعهای رشدنایافته رخ داد ولی در دفاعهای رشدیافته یا روان آزرده وار تغییری ایجاد نشد. اسپین هوون[5] و کویی من[6] (۱۹۹۷) در پژوهشی اکتشافی، سبک دفاعی در بیماران سرپایی افسرده و مضطرب را بررسی کردند و نشان دادند که در مقایسه با گروه کنترل، بیماران با اختلال اضطرابی و افسردگی در سبک دفاعی رشدنایافته نمره بالاتری داشتند. همچنین مشخص شد که بیماران با اختلال اضطرابی در مقایسه با گروه کنترل و بیماران افسرده، در سبک دفاعی روان آزرده وار نمراتی با معناداری بالاتر بدست آوردند. ون و همکاران(۲۰۰۹) در پژوهشی ارزش پیش بینی کنندگی سبک

1 . Jones
2. Akkerman
3. Carr
4. Lewin
5. Spinhoven
6. Kooiman

دفاعی را بر پیامد روان درمانی افسردگی بررسی کردند و نشان دادند که بیماران بهبود یافته از افسردگی از کارکرد دفاعی کلی رشد یافته تری برخوردارند.

در تعدادی از پژوهش های انجام شده نیز، سبک های دفاعی عمدتاً به عنوان متغیری تعدیل کننده[1] در ارتباط بین متغیرهای روان شناختی مختلف با علایم افسردگی عمل می کنند. برای مثال، سبک اسنادی[2] منفی همراه با سبک دفاعی رشدنایافته با علایم شدیدتر افسردگی مرتبط شده است(کان، ۱۹۹۹؛ کان و لمون، ۲۰۰۰؛ به نقل از کان والسون،۲۰۰۷: ۷۱۷) و یا سطح پایین امیدواری[3] همراه با سبک دفاعی رشدنایافته با علایم شدیدتر افسردگی مرتبط شده است(کان، ۲۰۰۰، ۲۰۰۲؛ رف[4]،کان و کمپل[5]، ۲۰۰۵؛ به به نقل از کان والسون، ۲۰۰۷: ۷۱۷). کان والسون(۲۰۰۷) نیز نشان دادند که سبک دفاعی رشد نایافته نقش تعدیل کنندگی را در ارتباط بین نشخوار فکری[6] و علایم افسردگی ایفا می کند. هویت و همکاران(۱۹۹۵؛ به نقل از فلت و همکاران، ۲۰۰۵ : ۱۳۶۱) در نمونه ای از بیماران روانی نشان دادند که تعامل بعد کمال گرایی خودمدار و صفت مقابله هیجان مدار[7]، واریانس بی همتایی را در علایم افسردگی در آن نمونه پیش بینی می کند.

در زمینه ارتباط بین کمال گرایی و سبک های دفاعی، بشارت(۱۳۸۴) رابطه کمال گرایی مثبت و منفی و مکانیسم های دفاعی را در دانشجویان بررسی کرد و نشان داد که کمال گرایی مثبت با مکانیسم های دفاعی رشد یافته همبستگی مثبت و با مکانیسم های دفاعی روان آزرده وار و رشدنایافته همبستگی منفی دارد. برعکس، کمال گرایی منفی با مکانیسم های دفاعی رشدیافته همبستگی منفی و با مکانیسم های دفاعی روان آزرده وار و رشدنایافته همبستگی مثبت دارد. فلت و همکاران(۲۰۰۵) در بخشی از یک مطالعه گسترده تر در زمینه مقایسه درجه بندی های مشاهده گر[8] و خود سنجی[9] روابط کمال گرایی با سبک های دفاعی نشان دادند که بعد کمال گرایی جامعه مدار در هر دو روش درجه بندی های مشاهده گر و خودسنجی با سبک های دفاعی رشدنایافته و روان آزرده وار رابطه مثبت معناداری داشته، در حالی که بعد کمال گرایی دیگرمدار در هر دو روش ارزیابی با سبک دفاعی رشدنایافته رابطه مثبت معناداری نشان داد و با سبک دفاعی روان آزرده تنها در روش ارزیابی خود سنجی ارتباط مثبت معناداری نشان داد.

---

1. moderator
2. attributional style
3. hope
4. Reff
5. Campbell
6. rumination
7. emotion – oriented coping
8. observer ratings
9. self-reports

بنابراین، با مروری بر پژوهش های پیشین روشن می شود که با وجود پژوهش های گسترده ای که ارتباط میان کمال گرایی و افسردگی را تایید می کنند، در شرایط فرهنگی ایران با خلاء پژوهشی محسوسی در زمینه وارسی این رابطه و همچنین نقش تعدیل کنندگی سبک های دفاعی در ارتباط بین کمال گرایی و افسردگی در دانشجویان ایرانی مواجه هستیم. بر این اساس، اهداف اصلی پژوهش حاضر تعیین ارتباط بین کمال گرایی با علایم افسردگی دانشجویان و تعیین نقش پیش بینی کنندگی و سهم متغیرهای کمال گرایی و سبک های دفاعی در افسردگی دانشجویان بود. برای تحقق این اهداف، پنج پرسش مورد بررسی قرار گرفت :

۱. آیا بین کمال گرایی و علایم افسردگی دانشجویان رابطه وجود دارد ؟

۲. آیا بین ابعاد کمال گرایی و سبک های دفاعی سازش نایافته(رشدنایافته و روان آزرده) دانشجویان رابطه وجود دارد ؟

۳. آیا بین سبک های دفاعی سازش نایافته و علایم افسردگی دانشجویان رابطه وجود دارد؟

۴. از میان متغیرهای کمال گرایی و سبک های دفاعی کدامیک پیش بین های مناسب یا معناداری برای افسردگی دانشجویان هستند ؟

۵. آیا تعامل بین ابعاد کمال گرایی و سبک های دفاعی سازش نایافته می توانند علایم افسردگی دانشجویان را پیش بینی کنند ؟

روش پژوهش

الف) جامعه آماری ، نمونه و روش اجرای پژوهش

جامعه آماری این پژوهش را همه دانشجویان دختر و پسر مقطع کارشناسی که در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ در یکی از دانشکده های دانشگاه گیلان مشغول تحصیل بودند، تشکیل می داد. ضمن هماهنگی با آموزش دانشگاه گیلان مشخص شد که جامعه آماری حدود ۱۲ هزار نفر بوده که براساس جدول کریسی[۱] کریسی[۱] و مورگان[۲] (۱۹۷۰) نمونه مطلوب برای این تعداد ۳۷۵ نفر می باشد. اما به دلیل احتمال افت آزمودنی ها یا عدم مشارکت بعضی از دانشجویان تعداد ۴۴۰ نفر درنظرگرفته شدند. نمونه های این پژوهش از چهار دانشکده ادبیات و علوم انسانی، فنی و مهندسی، علوم کشاورزی و علوم پایه به روش تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شده و در این پژوهش شرکت کردند. پس از جلب مشارکت

1- Krejcie
2- Morgan

آزمودنی ها، فرم فارسی مقیاس چند بعدی کمال گرایی[1] (MPS) و پرسشنامه سبک های دفاعی[2] (DSQ-40) و پرسشنامه افسردگی بک[3] (BDI-II) در مورد دانشجویان به صورت گروهی در کلاس درس اجرا شد. تعداد ۱۲ آزمودنی به دلیل پاسخ ناقص به پرسشنامه ها از تحلیل های آماری کنار گذاشته شدند، دو مورد دیگر نیز طی تحلیل های آماری به دلیل داشتن سه انحراف معیار تفاوت از میانگین کنار گذاشته شدند و به این ترتیب حجم نمونه نهایی به ۴۲۶ دانشجو (۲۶۴ دختر، ۱۶۲ پسر) تقلیل یافت. میانگین سنی کل آزمودنی ها ۲۰/۷۵ سال با دامنه ۱۹ تا ۳۰ سال و انحراف معیار ۱/۳۵ بود.

پژوهش حاضر، جزء طرح های همبستگی از نوع تحلیل های رگرسیون برای پیش بینی متغیر ملاک براساس متغیرهای پیش بین است و برای تحلیل داده های آن از شاخص ها و روش های آماری شامل میانگین، انحراف معیار، ضرایب همبستگی و تحلیل رگرسیون استفاده شده است.

ب) ابزار سنجش

۱. مقیاس چند بعدی کمال گرایی : این مقیاس در سال ۱۹۹۱ توسط هویت و فلت ساخته شده و ۳۰ ماده دارد که سه بعد کمال گرایی خودمدار، کمال گرایی دیگرمدار و کمال گرایی جامعه مدار را می سنجد. هریک از این سه بعد با ۱۰ ماده در یک مقیاس پنج درجه ای لیکرت از نمره ۱ تا ۵ سنجیده می شود. در اعتبار یابی فرم فارسی این مقیاس(بشارت، ۱۳۸۶ : ۵۸) در یک نمونه ۵۰۰ نفری از دانشجویان دانشگاه تهران ضرایب آلفای کرونباخ پرسش ها برای زیر مقیاس های کمال گرایی خودمدار، کمال گرایی دیگرمدار وکمال گرایی جامعه مدار به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۹۱ و ۰/۸۱ بود که نشانه همسانی درونی[4] خوب این مقیاس می باشد. ضرایب همبستگی بین نمره های ۷۸ نفر از آزمودنی ها در دو نوبت با فاصله دو تا چهار هفته برای کمال گرایی خودمدار ۰/۸۵؛ کمال گرایی دیگرمدار ۰/۷۹ و کمال گرایی جامعه مدار ۰/۸۴ محاسبه شد. ضرایب اعتبار محتوایی[5] نیز برای ابعاد کمال گرایی خودمدار، دیگرمدار و جامعه مدار به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۷۲ و ۰/۶۹ محاسبه شدند(بشارت، ۱۳۸۶ : ۵۸).

۲. پرسشنامه سبک های دفاعی : این پرسشنامه بر اساس الگوی سلسله مراتبی دفاع ها توسط اندروز و

1. Multidimensional Perfectionism Scale
2. Defense Styles Questionnaire
3. Beck Depression Inventory
4. internal consistency
5. content validity

همکاران در سال ۱۹۹۳ تدوین گردید که شامل ۴۰ سوال در مقیاس ۹ درجه ای لیکرت(از کاملاًموافقم تا کاملاً مخالفم) است و ۲۰ مکانیسم دفاعی را در سه سطح رشد یافته، روان آزرده وار و رشدنایافته مورد ارزیابی قرار می دهد(اندروز و همکاران، ۱۹۹۳).

پرسشنامه سبک های دفاعی(DSQ – 40) در ایران توسط حیدری نسب (۱۳۸۵) هنجاریابی شده است. اعتبار این پرسشنامه از طریق روش باز آزمایی و محاسبه آلفای کرونباخ ارزیابی شده است. ضریب اعتبار و آلفای کرونباخ در گروههای مورد مطالعه به تفکیک در دانش آموزان و دانشجویان و جنسیت گروه نمونه گیری و نیز سبک های دفاعی نشان می دهد که بالاترین آلفای کلی در مردان دانشجو (۰/۸۱) و پایین ترین آلفای کل در زنان دانش آموز (۰/۶۹) مشاهده می شود. در سبک های دفاعی، بالاترین آلفا مربوط به سبک رشد نایافته (۰/۷۲) و کمترین مربوط به سبک روان آزرده وار (۰/۵۰) بود. بر این اساس بالاترین آلفای کرونباخ محاسبه شده بین دو نیمه آزمون مربوط به مردان دانشجو و کمترین به سبک روان آزرده وار مربوط می شود. همچنین همه همبستگی های مربوط به دوبار اجرای پرسشنامه با فاصله سه هفته در گروههای مورد مطالعه در مقایسه با مقادیر بحرانی معنادار بودند. بر اساس این یافته ها ، مشخص گردید پرسشنامه سبک های دفاعی در گروههای مورد مطالعه از اعتبار مناسبی برخوردار است(حیدری نسب و همکاران، ۱۳۸۶ : ۱۱).

۳. پرسشنامه افسردگی بک : این پرسشنامه رایج ترین ابزار خودسنجی استفاده شده برای اندازه گیری شدت افسردگی است (قاسم زاده، مجتبایی، کرم قدیری و ابراهیم خانی، ۲۰۰۵ :۱۸۵). دومین ویرایش پرسشنامه افسردگی بک (BDI-II) که در پژوهش حاضر مورد استفاده قرار گرفته است، در سال ۱۹۹۶ توسط بک، استیر[1] و براون[2] منتشر شد. این آزمون از ۲۱ ماده مرتبط با نشانه های مختلف افسردگی(شناختی، عاطفی، بدنی و نباتی) تشکیل شده است. قاسم زاده و همکاران (۲۰۰۵) در اعتباریابی فرم فارسی این پرسشنامه در یک نمونه ۱۲۵ نفری از دانشجویان، همسانی درونی بالایی (α=۰/۸۷ کرونباخ) و پایایی بازآزمایی رضایت بخشی (r=۰/۷۴) را برای فرم فارسی ویرایش دوم این پرسشنامه گزارش کردند. همچنین ضریب همبستگی بین این پرسشنامه با فرم فارسی پرسشنامه افکار خودآیند[3] (هولون[4] و کندال[1]، ۱۹۸۰) برای سنجش اعتبار همزمان[2] این آزمون ۰/۷۷ گزارش شد. این یافته ها پایایی و

1. Steer
2. Brown
3. Automatic Thoughts Questionnaire (ATQ)
4. Hollon

و اعتبار همزمان فرم فارسی BDI-II را به عنوان ابزار سنجش نشانه های افسردگی در نمونه های غیر بالینی مورد حمایت قرارمی دهند (قاسم زاده و همکاران، ۲۰۰۵ : ۱۸۵).

یافته ها

جدول ۱ شاخص های آماری میانگین و انحراف معیار نمره های آزمودنی های دختر و پسر را بر حسب متغیرهای کمال گرایی و سبک های دفاعی و افسردگی نشان می دهد. طبق این یافته ها، میانگین نمره آزمودنی های پسر در زمینه ابعاد کمال گرایی خودمدار و جامعه مدار و هر سه سبک دفاعی(رشدیافته، روان آزرده وار و رشدنایافته) و نمره کل افسردگی بیش از میانگین نمره آزمودنی های دختر بوده و میانگین نمره آزمودنی های دختر تنها در بعد کمال گرایی دیگرمدار بیش از میانگین نمره آزمودنی های پسر است که البته در مورد تمامی این متغیرها با توجه به ستون انحراف معیار می توان به نزدیکی واریانس های دو گروه و اندک بودن این تفاوت ها پی برد. در کل آزمودنی ها نیز، در بین ابعاد کمال گرایی ، بیشترین میانگین مربوط به بعد کمال گرایی دیگرمدار بوده و از میان سبک های دفاعی بیشترین میانگین مربوط به سبک دفاعی روان آزرده وار است.

جدول ۱ ـ میانگین و انحراف معیار نمره های آزمودنی ها بر حسب متغیرهای کمال گرایی و سبک های دفاعی و افسردگی

گروه شاخص / متغیر	دختران		پسران		کل	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
کمال گرایی خودمدار	۲۹/۵۸	۶/۰۲	۲۹/۸۸	۶/۲۰	۲۹/۶۹	۶/۰۸
کمال گرایی دیگر مدار	۳۱/۵۴	۵/۶۲	۳۰/۵۶	۵/۷۳	۳۱/۱۷	۵/۶۷
کمال گرایی جامعه مدار	۲۸/۱۵	۶/۲۷	۳۰/۱۷	۶/۱۲	۲۸/۹۲	۶/۲۸
سبک دفاعی رشد یافته	۵/۳۸	۱/۲۳	۵/۴۵	۱/۰۳	۵/۴۰	۱/۱۵
سبک دفاعی روان آزرده وار	۵/۳۶	۱/۱۸	۵/۴۷	۱/۰۹	۵/۴۱	۱/۱۴
سبک دفاعی رشد نایافته	۴/۶۲	۰/۹۵	۴/۶۹	۰/۹۸	۴/۶۵	۰/۹۷
نمره کل افسردگی	۱۲/۵۲	۹/۸۹	۱۳/۵۳	۱۰/۳۱	۱۲/۹۱	۱۰/۰۵

1. Kendall
2. concurrent validity

به منظور بررسی پرسش های اول و دوم و سوم پژوهش، همبستگی ساده پیرسون بین متغیرهای ابعاد کمال گرایی و سبک های دفاعی و افسردگی محاسبه گردید. نتایج مربوط به ضرایب همبستگی در جدول ۲ ارائه شده اند. بر این اساس، در پاسخ به پرسش اول پژوهش : آیا بین کمال گرایی و علایم افسردگی دانشجویان رابطه وجود دارد ؟ نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان می دهد که بین نمره کل افسردگی با هر سه بعد کمال گرایی جامعه مدار (r=۰/۴۴) و کمال گرایی خودمدار (r=۰/۳۱) و کمال گرایی دیگرمدار (r=۰/۲۰) در سطح (p <۰/۰۱) همبستگی مثبت معنادار وجود دارد(تایید پرسش اول پژوهش). در پاسخ به پرسش دوم پژوهش : آیا بین ابعاد کمال گرایی و سبک های دفاعی سازش نایافته (رشدنایافته و روان آزرده) دانشجویان رابطه وجود دارد ؟ نتایج آزمون همبستگی نشان می دهد که بین سبک دفاعی رشدنایافته با کمال گرایی خودمدار (r=۰/۲۹) و کمال گرایی دیگرمدار (r=۰/۳۴) و کمال گرایی جامعه مدار (r=۰/۳۲) در سطح P< ۰/۰۱ همبستگی مثبت معنادار و همچنین بین سبک دفاعی روان آزرده وار با کمال گرایی خود مدار (r=۰/۱۶) و کمال گرایی دیگر مدار (r=۰/۱۹) و کمال گرایی جامعه مدار (r=۰/۱۵) در سطح P<۰/۰۱ همبستگی مثبت معنادار وجود دارد (تایید پرسش دوم پژوهش). در پاسخ به پرسش سوم پژوهش : آیا بین سبک های دفاعی سازش نایافته و علایم افسردگی دانشجویان رابطه وجود دارد ؟ بررسی ماتریس همبستگی نشان می دهد که بین سبک دفاعی رشد نایافته و نمره کل افسردگی همبستگی مثبت معنادار (r=۰/۳۵) ولی بین سبک دفاعی روان آزرده وار و نمره کل افسردگی رابطه بسیار ضعیف و نزدیک به صفر (r=۰/۰۲) وجود دارد. در نتیجه پرسش سوم پژوهش در سطح P<۰/۰۱ به طور نسبی تایید می شود.

جدول ۲ – ماتریس ضرایب همبستگی پیرسون بین ابعاد کمال گرایی و سبک های دفاعی و افسردگی

متغیر ها	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱. کمال گرایی خودمدار	۱					
۲. کمال گرایی دیگر مدار	۰/۳۶*	۱				
۳. کمال گرایی جامعه مدار	۰/۳۱*	۰/۳۱*	۱			
۴. سبک دفاعی رشد یافته	-۰/۰۳	۰/۰۵	-۰/۰۸	۱		
۵. سبک دفاعی روان آزرده وار	۰/۱۶*	۰/۱۹*	۰/۱۵*	۰/۲۹*	۱	
۶. سبک دفاعی رشد نایافته	۰/۲۹*	۰/۳۴*	۰/۳۲*	۰/۲۱*	۰/۳۲*	۱
۷. نمره کل افسردگی	۰/۳۱*	۰/۲۰*	۰/۴۴*	-۰/۳۱*	۰/۰۲	۰/۳۵*

* P< ۰/۰۱

در ادامه برای بررسی این پرسش پژوهش که از میان متغیرهای کمال گرایی وسبک های دفاعی کدامیک پیش بین های مناسب یا معناداری برای افسردگی دانشجویان هستند ، در سه مرحله از تحلیل های رگرسیون چندگانه استفاده شد که طی آن در دو نوبت از روش ورود همزمان و در مرحله سوم از روش گام به گام استفاده شد. در این تحلیل ها سه بعد کمال گرایی(خودمدار، دیگرمدار، جامعه مدار) و سه سبک دفاعی (رشدیافته، روان آزرده و رشدنایافته) به عنوان متغیرهای پیش بین و افسردگی به عنوان متغیر ملاک در معادله های رگرسیون وارد تحلیل شدند. نتایج مربوط به این تحلیل ها در جدول های ۳، ۴ و ۵ ارائه شده اند. در نوبت اول، تحلیل رگرسیون چندگانه با روش ورود همزمان ۶ متغیر پیش بین اجرا شد و نتایج نشان داد که میزان F مشاهده شده معنادار است($P< ۰/۰۰۱$) و در این مرحله می توان با حضور همزمان ۶ متغیر پیش بین حدود ۳۶ درصد واریانس افسردگی را در دانشجویان تبیین کرد(R^2=۰/۳۶). در نوبت دوم، چون می بایست نسبت به پاکسازی داده ها از پرت افتاده ها مطمئن می شدیم، در نتیجه در این مرحله تحلیل رگرسیون چندگانه با روش ورود همزمان ۶ متغیر پیش بین با فرمان شناسایی افراد بافاصله سه انحراف معیار از میانگین اجرا شد، که این فرمان منجر به حذف دو آزمودنی با نمره پرت افتاده شد. بر این اساس، داده های جدول ۳ نشان می دهند که با حذف دو نمره پرت افتاده در نوبت دوم تحلیل رگرسیون شاهد افزایش R و R^2 و کاهش خطای معیار بر آورد (Se) هستیم. همچنین مشخص می شود که در این مرحله با حضور همزمان ۶ متغیر پیش بین می توان حدود ۳۸ درصد واریانس افسردگی را در دانشجویان تبیین کرد(R^2= ۰/۳۸). در ادامه برای شناسایی متغیرهایی که بیشترین همبستگی را با متغیر ملاک دارند از تحلیل رگرسیون گام به گام استفاده شد. در روش گام به گام، ورود متغیرها خارج از اختیار پژوهشگر است. اولین متغیر براساس بالاترین ضریب همبستگی صفر مرتبه با متغیر ملاک وارد تحلیل می شود، سپس سایر پیش بین ها بر حسب ضریب همبستگی تفکیکی یا نیمه تفکیکی وارد تحلیل می شوند(سرمد و همکاران، ۱۳۷۶؛ به نقل ازغلامعلی لواسانی و همکاران، ۱۳۸۶ :۱۱۱). در جدول ۴ خلاصه تحلیل رگرسیون گام به گام افسردگی بر حسب ۴ متغیر پیش بین آمده است.

جدول ۳ – خلاصه تحلیل رگرسیون افسردگی دانشجویان با فرمان تشخیص پرت افتاده ها

نوبت تحلیل	R	R^2	R^2 تعدیل شده	Se	F	P	حذف پرت افتاده ها
۱	۰/۶۰۷	۰/۳۶۹	۰/۳۶۰	۸/۲۳۱	۴۱/۰۰۱	۰/۰۰۰	–
۲	۰/۶۱۹	۰/۳۸۳	۰/۳۷۴	۷/۹۵۳	۴۳/۳۳	۰/۰۰۰	۲

جدول ۴ – خلاصه تحلیل رگرسیون گام به گام افسردگی دانشجویان بر حسب ۴ متغیر وارد شده

گام های ورود	نام متغیر وارد شده	R	$R^۲$	$\Delta R^۲$	Δ F	Se	$df_{۱و۲}$	P
۱	کمال گرایی جامعه مدار	۰/۴۴۳	۰/۱۹۶	۰/۱۹۶	۱۰۳/۵۳	۹/۰۲۲	۱و۴۲۴	۰/۰۰۰
۲	سبک دفاعی رشد یافته	۰/۵۲۳	۰/۲۷۳	۰/۰۷۷	۴۴/۷۸	۸/۵۹۰	۱و۴۲۳	۰/۰۰۰
۳	سبک دفاعی رشد نایافته	۰/۶۰۵	۰/۳۶۷	۰/۰۹۳	۶۲/۱۹	۸/۰۲۹	۱و۴۲۲	۰/۰۰۰
۴	کمال گرایی خود مدار	۰/۶۱۸	۰/۳۸۲	۰/۰۱۵	۱۰/۲۶	۷/۹۴۲	۱و۴۲۱	۰/۰۰۱

داده های جدول ۴ نشان می دهد که با ۴ متغیر پیش بین همچنان می توان ۳۸ درصد تغییرات متغیر ملاک افسردگی دانشجویان را بیان کرد ($R^۲$=۰/۳۸). در هر مرتبه با ورود متغیر جدید نمو واریانس ($R\Delta^۲$) محاسبه شده است. بیشترین نمو واریانس را با ورود متغیر پیش بین کمال گرایی جامعه مدار (۰/۱۹۶= $\Delta R^۲$) شاهد هستیم. کمترین نمو واریانس با F تغییر(Δ F) محاسبه شده است. محاسبه Δ F در هر مرتبه نشان می دهد که کلیه نمو واریانس ها در سطح ۰/۰۰۱ >p معنادار است.

جدول ۵ – ضرایب رگرسیون گام به گام افسردگی دانشجویان بر حسب ۴ متغیر وارد شده

گام های ورود	شاخص / متغیرهای وارد شده	B	SEB	Beta	t	p
۱	کمال گرایی جامعه دار	۰/۷۰۸	۰/۰۷۰	۰/۴۴۳	۱۰/۱۷۵	۰/۰۰۰
۲	کمال گرایی جامعه مدار	۰/۶۷۰	۰/۰۶۷	۰/۴۱۹	۱۰/۰۷۴	۰/۰۰۰
	سبک دفاعی رشد یافته	-۲/۴۱۷	۰/۳۶۱	-۰/۲۷۸	-۶/۶۹۲	۰/۰۰۰
۳	کمال گرایی جامعه مدار	۰/۴۸۳	۰/۰۶۷	۰/۳۰۲	۷/۲۵۰	۰/۰۰۰
	سبک دفاعی رشد یافته	-۳/۱۲۸	۰/۳۴۹	-۰/۳۶۰	-۸/۹۵۳	۰/۰۰۰
	سبک دفاعی رشد نایافته	۳/۴۶۹	۰/۴۴۰	۰/۳۳۵	۷/۸۸۶	۰/۰۰۰
۴	کمال گرایی جامعه مدار	۰/۴۳۲	۰/۰۶۸	۰/۲۷۰	۶/۳۸۴	۰/۰۰۰
	سبک دفاعی رشد یافته	-۳/۰۶۰	۰/۳۴۶	-۰/۳۵۳	-۸/۸۳۶	۰/۰۰۰
	سبک دفاعی رشد نایافته	۳/۱۵۵	۰/۴۴۶	۰/۳۰۵	۷/۰۷۴	۰/۰۰۰
	کمال گرایی خودمدار	۰/۲۱۹	۰/۰۶۸	۰/۱۳۳	۳/۲۰۵	۰/۰۰۱

ضرایب رگرسیون مندرج در جدول ۵ برای هر یک از ۴ متغیر پیش بین نشان می دهند که با توجّه به سطوح معناداری ، هر ۴ متغیر کمال گرایی جامعه مدار (B=۰/۲۷۰) ، سبک دفاعی رشدیافته (۰/۳۵۳-=B)، سبک دفاعی رشدنایافته(B=۰/۳۰۵) و کمال گرایی خودمدار (B=۰/۱۳۳) همگی ضرایب تأثیر معناداری نشان دادند ($P \leq$ ۰/۰۰۱) و بر این اساس نتیجه گرفته می شود که این ۴ متغیر، پیش بین های مناسب یا معناداری برای افسردگی دانشجویان هستند و می توانند با اطمینان ۰/۹۹ تغییرات مربوط به افسردگی دانشجویان را پیش بینی کنند.

و سرانجام در پاسخ به پرسش پنجم پژوهش : آیا تعامل بین ابعاد کمال گرایی و سبک های دفاعی سازش نایافته می توانند علایم افسردگی دانشجویان را پیش بینی کنند ؟ از تحلیل رگرسیون سلسله مراتبی استفاده شد،که طی آن برای بررسی اثر تعدیل کنندگی متغیرها در مرتبه اوّل، متغیرهای پیش بین و در مرتبه دوم، متغیرهای تعدیل کننده و در مرتبه سوّم، اثرات تعاملی متغیرهای پیش بین در متغیرهای تعدیل کننده وارد تحلیل شدند.

در جدول ۶ خلاصه تحلیل رگرسیون سلسله مراتبی گزارش شده است.

جدول ۶- تحلیل رگرسیون سلسله مراتبی افسردگی برای بررسی اثر تعدیل کنندگی سبک های دفاعی

مراتب تحلیل	متغیرها	R	R^2	Se	ΔR^2	ΔF	$df_{1,2}$	P
۱	۳ پیش بین	۰/۴۸۲	۰/۲۳۲	۸/۸۴	۰/۲۳۲	۴۲/۴۵	۴۲۲و۳	۰/۰۰۰
۲	۳ تعدیل کننده	۰/۶۱۹	۰/۳۸۳	۷/۹۵	۰/۱۵۱	۳۴/۱۸	۴۱۹و۳	۰/۰۰۰
۳	۹ اثر متقابل	۰/۶۴۲	۰/۴۱۳	۷/۸۴	۰/۰۳۰	۲/۳۲	۴۱۰ و۹	۰/۰۱۵

ملاحظه جدول فوق بیانگر آن است که نمو واریانس (ΔR^2) در هر سه مرتبه معنادار است و ورود متغیرها در هر مرتبه منجر به افزایش R^2 و کاهش خطای معیار برآورد (Se) شده است؛ هر چند کمترین تغییر را در مرتبه سوّم با ورود اثرات تعاملی متغیرهای پیش بین و تعدیل کننده ها شاهد هستیم.

همچنین میزان (R^2=۰/۴۱) در مرتبه سوم، نشان دهنده آن است که ۴۱ درصد نشانه های افسردگی بوسیله اثر متقابل کمال گرایی و سبک های دفاعی تبیین می شود. در جدول ۷ ضرایب رگرسیون سلسله مراتبی گزارش می شود، در این جدول فقط ضرایب معنادار اثرهای اصلی و متقابل بیان شده است.

جدول ۷- ضرایب معنادار رگرسیون سلسله مراتبی افسردگی برای اثر تعدیل کنندگی سبک های دفاعی

مراتب	شاخص / متغیرهای معنادار	B	SEB	Beta	t	P
۱	کمال گرایی خود مدار	۰/۳۱۹	۰/۰۷۸	۰/۱۹۳	۴/۰۹۲	۰/۰۰۰
	کمال گرایی جامعه مدار	۰/۶۰۱	۰/۰۷۴	۰/۳۷۶	۸/۱۴۸	۰/۰۰۰
۲	کمال گرایی خود مدار	۰/۲۳۰	۰/۰۷۱	۰/۱۳۹	۳/۲۳۱	۰/۰۰۱
	کمال گرایی جامعه مدار	۰/۴۴۰	۰/۰۶۹	۰/۲۷۵	۶/۳۸۵	۰/۰۰۰
	سبک دفاعی رشد یافته	-۲/۹۷۵	۰/۳۶۰	-۰/۳۴۳	-۸/۲۷۱	۰/۰۰۰
	سبک دفاعی رشد نایافته	۳/۲۶۶	۰/۴۶۵	۰/۳۱۵	۷/۰۲۰	۰/۰۰۰
۳	اثر تعامل دیگر مدار در رشد نایافته	-۰/۱۷۲	۰/۰۷۸	-۰/۸۱۸	-۲/۱۹۵	۰/۰۲۹
	اثر تعامل جامعه مدار در رشد یافته	-۰/۱۱۳	۰/۰۵۴	-۰/۵۱۶	-۲/۰۹۰	۰/۰۳۷
	اثر تعامل جامعه مدار در رشد نایافته	۰/۱۶۱	/۰۷۰	۰/۷۶۸	۲/۲۹۸	۰/۰۲۲

با توجه به ضرایب معنادار به دست آمده می توان اظهار کرد که متغیر سبک دفاعی رشدنایافته به عنوان یکی از دو سبک دفاعی سازش نایافته، اثر تعدیل کنندگی برای کمال گرایی جامعه مدار و دیگرمدار در ارتباط با علایم افسردگی دارد، امّا متغیر سبک دفاعی روان آزرده به عنوان دومین سبک دفاعی سازش نایافته برای هیچ یک از ابعاد کمال گرایی در ارتباط با علایم افسردگی، اثر تعدیل کنندگی ندارد. همچنین سبک دفاعی رشدیافته، اثر تعدیل کنندگی برای کمال گرایی جامعه مدار در ارتباط با علایم افسردگی دارد .

بر این اساس، پرسش پنجم پژوهش به طور نسبی تأیید می شود و می تواند بدین شکل تصحیح شود که تعامل بین ابعاد کمال گرایی و سبک های دفاعی می توانند علایم افسردگی را به طور نسبی پیش بینی کنند.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با دو هدف عمده تعیین ارتباط بین کمال گرایی با علایم افسردگی دانشجویان و تعیین نقش پیش بینی کنندگی و سهم متغیرهای کمال گرایی و سبک های دفاعی در افسردگی دانشجویان

صورت گرفت.

نتایج حاصل از بررسی پرسش اول پژوهش نشان می دهد که بین هر سه بعد کمال گرایی خودمدار، دیگرمدار و جامعه مدار با نمره کل افسردگی همبستگی مثبت معنادار وجود دارد و در این میان، بیشترین ضریب همبستگی بین بعد کمال گرایی جامعه مدار با افسردگی مشاهده می شود(r = ۰/۴۴). این نتیجه با یافته اِنس و کاکس(۱۹۹۹؛ به نقل از کلین، ۲۰۰۰ : ۱۲) که نشان داده بودند که هر سه بعد صفت کمال گرایی با نمرات کل پرسشنامه افسردگی بک مرتبط شده بودند و در میان آنها بعد جامعه مدار با افسردگی ارتباط قویتری داشته بود، همخوانی دارد و در زمینه همبستگی های مثبت معنادار مشاهده شده بین ابعادکمال گرایی جامعه مدار و خودمدار با نمره کل افسردگی با یافته های فلت، هویت، بلانکستین و ابرین(۱۹۹۱)، و شماری از پژوهش های انجام شده(فلت و همکاران، ۱۹۹۵، ۱۹۹۱؛ فراست و همکاران، ۱۹۹۳؛ سدلر و ساکس، ۱۹۹۳؛ پروسر و همکاران، ۱۹۹۴ و سدلر و بوکلند، ۱۹۹۵؛ به نقل از انس و کاکس، ۱۹۹۹) و یافته بشارت و میرزمانی(۱۳۸۳) همخوانی داشته است و از طرفی به دلیل وجود رابطه معنادار مشاهده شده بین بعدکمال گرایی دیگرمدار با نمره کل افسردگی، این پژوهش با پژوهش های یادشده که بر معنادار نبودن چنین ارتباطی دلالت داشته اند، ناهمخوانی داشته است. تبیین احتمالی که در این خصوص می توان بیان نمود این است که در واقع بعد کمال گرایی دیگرمدار با شکل دهی به انتظارات افراطی و ارزشیابی انتقادی از دیگران(هویت وفلت، ۱۹۹۱؛ به نقل از بشارت، ۱۳۸۳ :۶) فرد کمال گرا را در زمینه روابط بین فردی با مشکل مواجه می سازد، آنچنان که یافته بشارت(۱۳۸۳) نیز شاهدی بر این مدعاست که نشان داد که متغیر کمال گرایی دیگرمدار ۸۳ درصد واریانس مشکلات بین شخصی را پیش بینی می کند. از سوی دیگر، بر طبق ادبیات نظری روان درمانی میان فردی(IPT)[1] کلرمن[2] و ویسمن[3] (۱۹۷۰؛ به نقل از پروچاسکا[4] و نورکراس[5]، ۱۳۸۳ :۲۸۶) افسردگی به علت روابط میان فردی معیوب به وجود می آید. بنابراین می توان وجود همبستگی مثبت معنادار بین کمال گرایی دیگرمدار با علایم افسردگی را به دلیل دخالت متغیر سومی که می تواند مشکلات بین فردی حاصل از کمال گرایی دیگرمدار بوده و زمینه ساز افسردگی در افراد می شود دانست و یا آنچنان که نتایج حاصل از پرسش پنجم

---

1. interpersonal psychotherapy
2. Klerman
3. Weissman
4. Prochaska
5. Norcross

پژوهش نشان می دهد می تواند به دلیل تعامل با متغیر سومی چون سبک دفاعی رشدنایافته باشد که توانسته است با علایم افسردگی رابطه معنادار نشان دهد.

نتایج حاصل از پرسش دوم پژوهش نشان می دهد که بین هر سه بعد کمال گرایی خودمدار، دیگرمدار و جامعه مدار با سبک های دفاعی سازش نایافته(رشد نایافته و روان آزرده) همبستگی مثبت معنادار وجود دارد. در واقع با فرض معادل شمردن هر سه بعد کمال گرایی با سازه کمال گرایی منفی بر اساس روابط مثبت معنادار مشاهده شده بین این ابعاد با افسردگی در یافته اول پژوهش، این نتیجه با یافته بشارت(۱۳۸۴) همخوانی دارد که نشان داده بود که کمال گرایی منفی با مکانیسم های دفاعی روان آزرده وار و رشد نایافته همبستگی مثبت دارد. همچنین این یافته در زمینه ابعاد کمال گرایی جامعه مدار و دیگرمدار هماهنگ و همسو با یافته فلت و همکاران(۲۰۰۵) بود و در زمینه بعد کمال گرایی خودمدار ناهمسو با یافته فلت و همکاران(۲۰۰۵) است. در این رابطه می توان گفت که احتمالاً هر یک از ابعاد کمال گرایی از طریق تشدید معیارهای آرمانی انعطاف ناپذیر و تقویت انتظارات غیرواقع بینانه، توانمندی فرد را برای واقع بینی، پذیرش محدودیت های شخصی و مثبت نگری کاهش می دهند و با افزایش شکست ها و ناکامی ها، منفی نگری و شاخص های بیماری روانی، استفاده از سبک های دفاعی رشدنایافته و روان آزرده وار را تقویت می کنند.

نتایج حاصل از پرسش سوم پژوهش نشان می دهد که از بین دو سبک دفاعی سازش نایافته، فقط بین سبک دفاعی رشدنایافته و نمره کل افسردگی همبستگی مثبت معنادار وجود دارد. این نتیجه، با یافته های وایس[1] و همکاران (۱۹۹۱؛ به نقل از بشارت، ۱۳۸۷)، اکرمن و همکاران(۱۹۹۲)، مارگو[2] و همکاران(۱۹۹۳)، اسپین هوون و کویی من(۱۹۹۷)، کان ولمون(۲۰۰۰)، کروبل[3] و همکاران(۲۰۰۴) و بلایا[4] و همکاران(۲۰۰۶) هماهنگ و همسو می باشد. اما یافته مهم و جالب توجهی که در جدول ۲ در ارتباط با پرسش سوم پژوهش قابل مشاهده است همبستگی منفی معنادار بین سبک دفاعی رشدیافته با سطح کلی افسردگی می باشد، که نشان می دهد هرچه سطح و شدت افسردگی در فردی کمتر باشد، از سبک دفاعی رشدیافته تری برخوردار خواهد بود. این مسئله با دیدگاه نظری وایلنت(۱۹۸۶؛ به نقل از آفر و همکاران، ۲۰۰۰) همخوانی دارد که معتقد است مکانیسم های دفاعی به ویژه آنهایی که به عنوان رشدنایافته توصیف می شوند، شاخصی از آسیب شناسی روانی هستند و این که افراد غیر بیمار از سبک

1. Wise
2. Margo
3. Corruble
4. Blaya

دفاعی رشدیافته بیشتر استفاده می کنند. این رویکرد نظری توسط باند و همکاران (۱۹۸۳؛ به نقل از محمد پوریزدی و همکاران،۱۳۸۸ :۱۲) و اندروز و همکاران (۱۹۹۳) تایید شده است.

نتایج حاصل از پرسش چهارم پژوهش نشان می دهد که از میان متغیرهای کمال گرایی و سبک های دفاعی، چهار متغیر سبک های دفاعی رشدیافته و رشدنایافته و کمال گرایی جامعه مدار وکمال گرایی خودمدار پیش بین های مناسب یا معناداری برای افسردگی دانشجویان هستند و می توانند با اطمینان ۰/۹۹ ۳۸ درصد تغییرات مربوط به افسردگی دانشجویان را تبیین کنند. با توجه به پیشینه پژوهش، پژوهشی با طرح مشابه که تواماً به بررسی نقش پیش بینی کنندگی کمال گرایی و سبک های دفاعی در رابطه با افسردگی دانشجویان بپردازد، به دست نیامد اما در این زمینه می توان نتیجه به دست آمده را با نتایج پژوهش هایی که در آنها نقش پیش بینی کنندگی هر یک از متغیرهای کمال گرایی و سبک های دفاعی به طور جداگانه در رابطه با افسردگی مورد بررسی قرار گرفتند اشاره نمود. برای نمونه، نقش پیش بینی کنندگی متغیرهای کمال گرایی خودمدار و کمال گرایی جامعه مدار در این یافته می تواند با یافته های هویت و فلت(۱۹۹۰a؛ به نقل از هویت و فلت، ۱۹۹۱a :۴۵۷) در بعد کمال گرایی خودمدار، هویت و همکاران(۱۹۹۶) در بعد کمال گرایی جامعه مدار، و چانگ و سانا (۲۰۰۱) در هر دو بعد کمال گرایی خودمدار و جامعه مدار هماهنگ و همسو باشد. تبیینی که در این رابطه وجود دارد این است که بر اساس دیدگاه نظری هویت و فلت(۱۹۹۱b؛ به نقل از چانگ و سانا، ۲۰۰۱ : ۴۹۰) ناکامی و شکست افراد در برآورده کردن انتظارات آرمانی و معیارهای غیر واقع بینانه خواه از سوی خود شخص و خواه از سوی افراد مهم می تواند منجربه فراخوانی احساسات بی ارزشی و خود سرزنشگری و خود انتقادگری شدید در فرد شده که زمینه بروز حالت های هیجانی منفی یا شرایطی نظیر افسردگی یا احساس ملالت را فراهم می آورد. همچنین نقش پیش بینی کنندگی سبک های دفاعی رشدیافته و رشدنایافته در این یافته می تواند با یافته ون و همکاران (۲۰۰۹) که مؤید ارزش پیش بینی کنندگی سبک دفاعی رشدیافته می باشد و یافته نیشیمورا[1] (۱۹۹۸) دررابطه با سبک دفاعی رشدنایافته هماهنگ و همسو باشد. این مسئله نیز با دیدگاه نظری وایلنت(۱۹۹۳؛ به نقل از ون و همکاران، ۲۰۰۹ :۲۶) همخوانی دارد که معتقد است رشدیافتگی دفاعی، عامل پیش بینی کنندگی سلامت روانی طی زندگی است و این که افراد برخوردار از سبک دفاعی رشدنایافته در دوره بزرگسالی در خطر بیشتری برای ابتلا به اختلال های روانی نظیر افسردگی قرار دارند (وایلنت و وایلنت، ۱۹۹۲؛ به نقل از کان و لمون، ۲۰۰۰ :۷۲۴).

1. Nishimura

و سرانجام نتایج حاصل از پرسش پنجم پژوهش نشان می دهد که متغیر سبک دفاعی رشدنایافته به عنوان یکی از دو سبک دفاعی سازش نایافته، اثر تعدیل کنندگی برای کمال گرایی جامعه مدار و دیگرمدار در ارتباط با علایم افسردگی دارد. همین طور، سبک دفاعی رشدیافته نیز برای کمال گرایی جامعه مدار در ارتباط با علایم افسردگی اثر تعدیل کنندگی دارد. بدین معنا که در کمال گرایان جامعه مداری که از سطوح بالایی از سبک دفاعی رشدنایافته و یا سطوح پایینی از سبک دفاعی رشدیافته برخوردار می باشند و همین طور در کمال گرایان دیگرمداری که از سطوح بالایی از سبک دفاعی رشدنایافته برخوردار هستند، به احتمال بیشتر علایم شدیدتر افسردگی را تجربه می کنند. در نتیجه، این یافته پیشنهاد می کند که کمال گرایی جامعه مدار ممکن است بعدی از کمال گرایی باشد که به عنوان عاملی آسیب زا در افسردگی نقش مهمتری خواهد داشت و این که سبک دفاعی رشدنایافته در مقایسه با سبک روان آزرده نقش تعدیل کنندگی مهمتری را در رابطه بین کمال گرایی و افسردگی ایفا می کند. در واقع، نقش تعدیل کنندگی سبک دفاعی رشدنایافته در این نتیجه می تواند با یافته های (کان، ۱۹۹۹، ۲۰۰۰، ۲۰۰۲؛ کان ولمون، ۲۰۰۰، رف، کان و کمپل، ۲۰۰۵؛ به نقل از کان و السون، ۲۰۰۷ :۷۱۷) و کان والسون (۲۰۰۷) دررابطه سایر متغیرها با علایم افسردگی هماهنگ و همسو باشد. همچنین این نتیجه با یافته فلت و همکاران(۲۰۰۵) که در آن تنها نقش واسطه ای سبک های دفاعی سازش نایافته در رابطه بین بعد کمال گرایی جامعه مدار و افسردگی نشان داده شده بود و هیچ گونه حمایتی در زمینه نقش تعدیل کنندگی این متغیر فراهم نشده بود، ناهمخوانی دارد. تبیین احتمالی در این زمینه می تواند تا حدودی متوجه تفاوت های در نمونه و تفاوت در ابزار سنجش گردد. در هر حال ارائه تبیینی قاطع در زمینه این یافته نیازمند پژوهش های بیشتری است.

در جمع بندی کلی، می توان گفت که با توجه به یافته های حاصل از این مطالعه مبنی بر وجود روابط مثبت معنادار بین هر سه بعد کمال گرایی با علایم افسردگی و سبک های دفاعی سازش نایافته، این یافته ها می توانند تاییدی بردیدگاه مرسوم در زمینه کمال گرایی باشد مبنی بر این که سازه کمال گرایی، سازه ای مخرب و ویرانگر است (بلت، ۱۹۹۵؛ پچ[1]، ۱۹۸۴؛ به نقل از چانگ وسانا، ۲۰۰۱ :۴۹۴). همچنین یافته های مطالعه کنونی می تواند اشارات عملی و ارزش بالقوه ای برای مشاوران فراهم کند که در کار با مراجعان افسرده کمال گرا نه تنها فعالیت هایی را که تمایلات کمال گرایانه را تغییر می دهند، مورد هدف قرار دهند، بلکه همچنین به دلیل درمان نسبتاً دشوار کمال گرایی و ضرورت مداخلات درمانی طولانی مدت

1. Pacht

جهت رفع آن، معقولتر است که دست کم در مراحل ابتدایی درمان، مداخلات مشاوره ای روی سبک های دفاعی سازش نایافته و تسهیل سازی جهت گیری متشکل از دفاعهای رشدیافته تر متمرکز شده و سپس متعاقباً به طور مستقیم روی کاهش سطوح کمال گرایی تمرکز یابند.

استفاده از پرسشنامه های خود سنجی در این پژوهش که امکان سوگیری پاسخ را به وجود می آورند و نوع پژوهش، محدودیت هایی را در زمینه تعمیم یافته ها، تفسیرها و اسنادهای علت شناختی متغیرهای مورد بررسی نشان می دهد. همچنین نمونه مورد بررسی در این پژوهش یک نمونه دانشجویی بوده و در تعمیم یافته ها به سایر جمعیت ها باید احتیاط شود.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از مدیران محترم آموزشی دانشکده های ادبیات و علوم انسانی، فنی و مهندسی، کشاورزی و علوم پایه دانشگاه گیلان که امکان اجرای پژوهش در کلاس های درس را فراهم آوردند تشکر می شود. همچنین از استادانی که اجازه دادند دانشجویان در کلاس پرسشنامه های مربوط را تکمیل کنند و به علاوه از دانشجویان محترم به عنوان آزمودنی های این پژوهش سپاسگزاری می شود.

منابع

افضل نیا ، محمد رضا (۱۳۸۵) ، سخت گیری های والدین و افسردگی کودکان و نوجوانان ، *مجله پیوند*، ۳۲۸، ۱۷-۱۳.

آزاد ، حسین (۱۳۸۴) ، *آسیب شناسی روانی (جلد اول)*، تهران : انتشارات بعثت.

بشارت ، محمد علی (۱۳۸۳) ، رابطه کمال گرایی و مشکلات بین شخصی ، *مجله دانشور رفتار*، ۱۱(۷) ، ۸-۱.

بشارت ، محمد علی (۱۳۸۴) ، بررسی رابطه کمال گرایی مثبت و منفی و مکانیسم های دفاعی ، *مجله پژوهشهای روان شناختی*، ۸(۲-۱) ، ۲۲-۷.

بشارت ، محمد علی (۱۳۸۶) ، ساخت و اعتباریابی مقیاس کمال گرایی چند بعدی تهران ، *مجله پژوهشهای روان شناختی*، ۱۰(۲-۱)، ۶۷-۴۹.

بشارت ، محمد علی (۱۳۸۷) ، نارسایی هیجانی و سبک های دفاعی. *مجله علمی پژوهشی اصول بهداشت روانی* ، ۱۰(۳) ، ۱۹۰-۱۸۱.

بشارت ، محمد علی و میرزمانی ، سید محمود (۱۳۸۳) ، ابعاد کمال گرایی در بیماران افسرده و مضطرب ، *چکیده مقاله های اولین کنگره سراسری روان شناسی ایران* / ۲۳.

پروچاسکا ، جیمز او. و نورکراس ، جان. سی (۱۳۸۳) ، *نظریه های روان درمانی* ، ترجمه یحیی سید محمدی، تهران : انتشارات رشد.

حیدری نسب ، لیلا (۱۳۸۵) ، مقایسه مکانیزم های دفاعی در نمونه های بالینی و غیر بالینی بر اساس هنجاریابی و یافته های مبتنی بر روان سنجی پرسشنامه ایرانی سبک های دفاعی (DSQ)، رساله دکتری، دانشگاه تربیت مدرس.

حیدری نسب ، لیلا ؛ منصور، محمود؛ آزاد فلاح ، پرویز و شعیری ، محمد رضا (۱۳۸۶) ، روائی و اعتبار پرسشنامه سبک های دفاعی در نمونه های ایرانی ، *مجله دانشور رفتار*، ۱۴(۲۲)، ۲۶-۱۱.

روشن ، رسول و نریمانی ، محمد (۱۳۸۱) ، بررسی میزان شیوع و علل افسردگی در میان دانش آموزان مدارس متوسطه شهرستان اردبیل ، *مجله دانشور رفتار*، ۹(۳۹)، ۶۶-۵۹.

علیلو، مجید محمود (۱۳۸۵) ، کمال گرایی ، صفات شخصیتی و الگوهای رفتار والدینی درک شده در افراد وسواسی ـ اجباری وارسی کننده ، *فصلنامه علمی ـ پژوهشی روان شناسی دانشگاه تبریز*، ۱(۳-۲)، ۲۶۲-۲۳۹.

غلامعلی لواسانی، مسعود؛ کیوان زاده، محمد و کیوان زاده، هدیه (۱۳۸۶)، رابطه فعالیت تحصیلی، انگیزه پیشرفت، هوش هیجانی و متغیرهای بافتی با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، *مجله روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران*،۳۷(۱)،۱۲۳-۹۹.

محمد پوریزدی ، احمد رضا ؛ بیرشک ، بهروز؛ فتی ، لادن و دژکام ، محمود (۱۳۸۸) ، مطالعه مورد ـ شاهدی سبک های دفاعی و اضطراب حالت ـ صفت در دانشجویان مبتلا به اختلال اضطراب منتشر، *مجله علمی پژوهشی اصول بهداشت روانی*، ۱۱(۱)، ۱۴-۷.

Akkerman, K., Carr,V.& Lewin ,T (1992),Changes in ego defenses with recovery from depression , *Journal of Nervous and Mental Disease* , 180 , 634 – 638 .

Andrews, G. , Singh ,M . & Bond,M (1993),The defense style questionnaire , *Journal of Nervous and Mental Disease* , 18 , 246 – 256 .

Beck , A.T., Steer , R.A.& Brown , G.K (1996), Manual for the beck depression inventory – II, San Antonio , *TX : Psychological Corporation* .

Blaya,C.,Dornelles,M.,Blaya,R.,Kipper,L.,Heldt,E.,Isolan,L.,Bond,M.& Manfro,G.G (2006) , Do defense mechanism vary according to the psychiatric disorder ? *Rev Bras Psiquiatr*,28(3),179-183.

Caelian ,C.F (2000), *Perfectionism and specific symptom clusters of depression* . Thesis for the Degree of Master of Arts , The University of British Columbia .

Chang, E.C.& Sanna , L.J (2001), Negative attributional style as a moderator of the link between perfectionism and depressive symptoms : Preliminary evidence for an integrative model , *Journal of Counseling Psychology*,48(4), 490-495 .

Corruble, E.,Bronnec , M.,Falissard,B.&Hardy,P (2004) , Defense styles in depressed suicide attempters , *Psychiatry and Clinical Neurosciences* , 58, 285 – 288 .

Enns,M.W.& Cox ,B.J (1999) , Perfectionism and depression symptom severity in major depressive disorder , *Behaviour Research and Therapy* , 37 ,783-794.

Flett,G.L. , Besser.A.& Hewitt,P.L (2005) , Perfectionism , ego defense styles and depression : A comparison of self – reports versus informant ratings, *Journal of Personality* , 73(5) , 1355-1396 .

Flett,G.L.,Hewitt,P.L., Blankstein ,K.R.& O'Brien,S (1991) ,Perfectionism and learned resourcefulness in depression and self-esteem , *Personality and Individual Differences*,12,61-68.

Ghaly,C.&B.S (2008) , Depression and perfectionism , *Proprium Journal of Psychology* , 2,2-7.

Ghassemzadeh,H.,Mojtabai,R.,Karamghadiri,N.,&Ebrahimkhani,N (2005), Psychometric properties of a persian- language version of the beck depression inventory – second edition : BDI-II-persian , *Depression and Anxiety*,21, 185-192.

Hewitt,P.L.& Flett ,G.L (1991a) , Perfectionism in the self and social contexts: Conceptualization ,assessment , and association with psychopathology, *Journal of Personality and Social Psychology* , 60 (3) , 456-470 .

Hewitt,P.L.& Flett,G.L (1991b) , Dimensions of perfectionism in unipolar depression , *Journal of Abnormal Psychology* , 100(1),98-101.

Hewitt,P.L.,Flett,G.L.& Ediger,E (1996) , Perfectionism and depression : longitudinal assessment of a specific vulnerability hypothesis , *Journal of Abnormal Psychology* , 105(2),276-280 .

Hollon , S.D.& Kendall,P.C (1980),Cognitive self-statements in depression: development of an automatic thoughts questionnaire , *Cognitive Therapy Research*,4,383-395.

Jones,S.A (2007), *An experimental analysis of the relationship between perfectionism and depressive mood* , Dissertation for the Degree of Doctor of Philosophy in Clinical Psychology , Alliant International University .

Krejcie , R.V.& Morgan , D.W (1970) , Determining sample size for research activities, *Educational and Psychological Measurement* , 30 , 607-610.

Kwon ,P.& Lemon ,K.E (2000) , Attributional style and defense mechanisms : A synthesis of cognitive and psychodynamic factors in depression , *Journal of Clinical Psychology* , 56(6), 723-735 .

Kwon , P.& Olson , M.L (2007) , Rumination and depressive symptoms : moderation role of defense style immaturity , *Personality and Individual Differences* , 43,715 – 724 .

Margo,G.M.,Greenberg,R.P.,Fisher,S.&Dewan,M (1993) , A direct comparison

of the defense mechanisms of nondepressed people and depressed psychiatric inpatients , *Comprehensive Psychiatry* , 34(1),65-69.

Nishimura,R (1998) , Study of the measurement of defense style usig bond's defense style questionnaire , *Psychiatry and Clinical Neurosciences* , 52, 419-424.

Offer , R., Lavie ,R., Gothelf,D.& Apter,A (2000), Defense mechanisms, negative emotions , and psychopathology in adolescent inpatients , *Comprehensive Psychiatry* , 41(1),35-41.

Olson ,M.L (2007), *A mediation model : Examining the relation among perfectionism , rumination , and dysphoria* . Dissertation for the Degree of Doctor of Philosophy , Washington State University .

Rudolph,S.G (2005), *Dimensions of perfectionism ,history of childhood maltreatment , and depression in university student*s , Thesis for the Degree of Master of Arts. York Uuniversity.

San Martini , P.,Roma ,P.,Sarti ,S.,Lingiardi , V.& Bond ,M (2004) , Italian version of the defense style questionnaire , *Comprehensive Psychiatry* ,45(6),483-494.

Spinhoven ,P.,& Kooiman , C.G (1997) , Defense style in depressed and anxious psychiatric outpatients : An explorative study, *The Journal of Nervous and Mental Disease* , 185 (2),87-94 .

Van,H.L.,Dekker ,J. ,Peen ,J.,Abraham,R.E.& Schoevers,R (2009) , Predictive value of self –reported and observer-rated defense style in depression treatment , *American Journal of Psychotherapy* , 63(1) , 25-39.